РЕГИСТЪР НА НАПРАВЕНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ИЗДАДЕНИТЕ УКАЗИ ЗА ПОМИЛВАНЕ
след 23 януари 2017 г.

На основание чл. 7 (6) от Правилата за работа на Комисията по помилване към президента на Републиката, утвърдени с Указ № 78/03.02. 2017 г., и чл. 9 (6) от Правилата, утвърдени с Указ № 38 от 2022 г.

I. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОМИЛВАНЕ, КОИТО СА БИЛИ УВАЖЕНИ

1. Молителят е 32-годишен български гражданин, по професия автомонтьор, осъден на 7 години лишаване от свобода и лишаване завинаги от правоуправление на МПС за извършено пътно-транспортно престъпление, в което е загинал пострадал и са нанесени средни телесни повреди на друг пострадал. Молителят е условно предсрочно освободен от наказанието лишаване от свобода при извод на затвора и на съда, че целите на наказанието са постигнати изцяло, при категорична и необратима благоприятна прогноза за живот и реализация на свобода, формирано критично отношение към извършеното, утвърдени нагласи за спазване на правилата и отчетлив превъзпитателен ефект на престоя в затвора.

Молбата касае наказанието „**лишаване от правоуправление на МПС завинаги**“, от което са изтърпяни над 2 години и 10 месеца след освобождаването от затвора.

Молителят е помилван с **Указ № 31/18.04.2017 г. с остатъка** от наказанието „лишаване от правоуправление на МПС завинаги“.

Това е първият случай на помилване на това наказание в българската правна история.

Следва извлечение от мотивите на КП:

„**1.** Предвиденото в чл. 342, ал. 4 безсрочно наказание лишаване от правоуправление се **характеризира със заложен от самия законодател риск от прекомерност, като самият законодателен подход противоречи на водещи наказателноправни принципи**.

Такива са принципите за индивидуализация и целесъобразност на наказанието. Нормата не овластява съда да преценява продължителността на наказанието в съответствие с тежестта на престъплението (чл.35, ал. 3), с опасността на дееца и с отражението на репресията върху живота на осъдения и близките му (чл. 54) и с обществената необходимост от неговото изтърпяване (чл. 36). Санкцията е от вида на абсолютно определените и въвеждането ѝ от законодателя е в отклонение от наказателноправните принципи за определяне на наказанието и в противоречие с чл. 37 от НК, в който безсрочно лишаване от права не е предвидено. Допълнителен проблем създава и невъзможността за последващо съдебно преразглеждане и облекчаване на наказанието, както и за реабилитиране на осъдения до края на живота му. Тези проблеми са в основата на възприетия в съвременните наказателноправни системи подход **такъв вид санкции да не се използват**, който е следван и от българския законодател и съдебна практика след 80-те години[1].

Обсъжданата разпоредба е въведена през 1986 г. и е останала **незасегната от демократизацията и модернизацията на наказателния закон, като отразява вече отречени възгледи за наказанието**. Съгласно съвременните разбирания, които в съдебната ни практика започват да се развиват устойчиво от средата на 80-те години (практически от въвеждането на нормата), безсрочно лишаване от права е недопустимо като вид наказание, включително и поради невъзможността да бъде впоследствие намалено, освен чрез помилване

[1] Вж. Стойнов, Ал., „Наказателно право. Обща част“, с. 84, 1999 г., София, Сиела.

За сравнение, такова е положението единствено с най-тежкото наказание доживотен затвор без замяна, което се налага на неподлежащи на поправяне лица. Безсрочни наказания е възможно да бъдат наложени само при необратима криминализация на осъдения, който остава опасност за обществото през целия си живот. Поради това законът разрешава безсрочно лишаване от права само при осъждане на доживотен затвор или доживотен затвор без замяна като основно наказание (чл. 49, ал. 5). Разглежданата норма на чл. 342, ал. 4 обаче **няма предвид непоправими извършители**, тъй като не предвижда безсрочно основно наказание. Напротив, основното наказание, на което се разчита да предизвика поправяне, е срочно лишаване от свобода.

Описаните проблеми могат да бъдат частично избегнати единствено в хипотезата на чл. 55, ал. 3 от НК. Разпоредбата позволява на съда да не наложи изобщо лишаване от правоуправление като допълнително наказание, ако прецени, че в комбинация с основното наказание лишаване от свобода общата тежест на репресията би се явила прекомерна. Нормата обаче не предвижда възможност съдът да наложи срочно вместо безсрочно лишаване от правоуправление. Тази разпоредба не е и прилагана в практиката по чл. 342, ал. 4, тъй като, с изключение на настоящия случай, не са установявани многобройни или изключителни обстоятелства. При прилагане на чл. 55 съдилищата по начало предпочитат намаляване на основните наказания (както е възприето и в разглеждания случай), отколкото неналагане на предвидените допълнителни наказания, тъй като по правило последните са обвързани с основните и сроковете им зависят от сроковете на основното.

В малкото на брой постановени присъди по чл. 342, ал. 4 съдилищата констатират описаните проблеми. За разлика от молителя, извършителите в тези случаи са лица с висока степен на обществена опасност, обременено минало, лоши характеристични данни и други отегчаващи обстоятелства, като част от присъдите описват престъпления на пряк умисъл, създавайки съмнение в квалификацията по чл. 342 от НК[2].

2. Наказанието „лишаване от правоуправление завинаги“ в конкретния случай е прекомерно.

Първо, то е наложено от съда с единствен мотив причинената смърт на пострадалия. Това обстоятелство е част от състава на престъплението и не може да бъде обсъждано като индивидуализиращо. Съдът е приел, че са осъществени предпоставките на чл. 55 от НК, но не е изложил съображения защо не прилага чл. 55, ал. 3.

Второ, престъплението е единствено в живота на молителя, макар и с тежки последици. До края на процеса редица съществени факти остават спорни. Основното наказание лишаване от свобода е определено под предвидения в закона минимум поради многобройни смекчаващи обстоятелства (чл. 55). Впоследствие молителят е условно предсрочно освободен при съдебен извод за успешно завършило и необратимо поправяне, придружено с интензивно преживявано разкаяние, а определеният изпитателен срок е изтекъл без нарушения. Въпреки това липсва възможност и допълнителното наказание лишаване от правоуправление да бъде съобразено с така установените от съда основания за намаляване на репресията, макар по начало облекчаването на основните наказания автоматично да се отразява на сроковете на допълнителните. Тази особеност на обсъжданото наказание е изрично коментирана от тълкувателната практика на ВС и представлява самостоятелно отклонение от правилата за регулиране на пропорционалността на репресията, допуснато от законодателя. **Въпреки поправянето си, молителят не може да се освободи от наказанието, тъй като изтърпяването му не зависи по никакъв начин от това дали се поправя или не**.

[2] Проведеното от докладчика проучване установи по-малко от 10 осъждания след 1990 г.

Трето, рисковете от рецидив и от вреди са преодолени. **Продължаването на изтърпяването на наказанието до края на живота на молителя не обслужва никаква законна цел**.

Четвърто, **молителят единствен се грижи за своите прародители** при обилни данни за синовна привързаност към тях. Те доказано изпитват затруднения в придвижването си и се нуждаят от лекарски грижи, които получават извън населеното място, в което живеят. Те търсят алтернативни начини на придвижване, които създават и на тях, и на трети лица излишни неудобства и допълнителни рискове и липсват правни и житейски основания да ги търпят. В бъдеще тези неудобства ще се задълбочават.

Пето, **от престъплението не са останали необезщетени вреди**. Гражданските искове са изцяло погасени.

Шесто, **изтърпяната вече продължителност на наказанието доближава максимума на лишаването от правоуправление като вид наказание в нормалния му вид** (чл. 49, ал. 1 и 2 от НК). Продължаването му би влязло в противоречие с чл. 49, вр. с чл. 37, ал. 1 от НК.

Седмо, **липсва обществена необходимост молителят да запази положението си на осъден до края на живота си** (тъй като ще търпи наказанието „завинаги“, за него никога не настъпва реабилитация). Такава тежка последица е предвидена само за извършители на изключително тежки престъпления, наказани с доживотен затвор или доживотен затвор без замяна, както и на престъпления против мира и човечеството. Извършеното от молителя е с несъпоставимо по-ниска обществена опасност. Реабилитация настъпва дори за извършители на изключително тежки престъпления, наказани с дългосрочно лишаване от свобода, като тези лица никога не се лишават от права завинаги. Парадоксално е, че молителят изобщо не би бил наказан с лишаване от правоуправление завинаги, ако бе действал спрямо пострадалите с пряк умисъл да ги убие, т.е. ако бе извършил по-тежко престъпление.

Единствената възможност за облекчаване на така създаденото нетърпимо правно положение е помилването. Поради изложените съображения молителят следва да бъде помилван с остатъка от наказанието „лишаване от правоуправление завинаги“, за да може да продължи законосъобразно и нормално живота си на свобода и да бъде полезен на настоящото и бъдещото си семейство.“

Молителят е помилван с **Указ № 31/18.04.2017 г. с остатъка** от наказанието „лишаване от правоуправление на МПС завинаги“.

2. Осъдената е 57-годишна пенсионерка по болест, осъдена да изтърпи последователно две отделни наказания, съответно от 3 месеца и 6 месеца лишаване от свобода, за държане на цигари без бандерол (чл. 234 от НК). Молбата за нейното помилване е подадена от Софийската районна прокуратура, която е оправомощена да изпълни присъдата.

Следват мотивите на Комисията по помилването

„Двете престъпления са единствени в живота на осъдената и се характеризират с ниска обществена опасност. Мотивът за извършването им е в комбинацията от недостиг на средства и желанието на осъдената да облекчи състоянието на дъщеря си, което се повлиява благотворно при тютюнопушене на фона на тежко семейно положение. Описаните данни, потвърдени и от молещата прокуратура и приложената документация от социални институции, очертават необичайно лек случай на престъпление по чл. 234 и ниска опасност на осъдената. Второто деяние е дори с още по-ниска опасност спрямо първото (вредата е 10 пъти по-малка и с ¼ по-ниска от минималната работна заплата), което показва, че осъдената се повлиява от наказателната репресия, дори същата да не се изтърпява ефективно.

Осъдената е оказала пълно съдействие на разследващите органи. Съдът е съобразил ниската опасност на деянията и на извършителката и изключителните смекчаващи обстоятелства, но няма правомощия да не наложи никакво наказание. Затова на осъдената са определени две много леки наказания с обща продължителност 9 месеца.

Видно от приложената по преписката обемна документация от различни институции, **през този период без грижите на осъдената остават две лица, принадлежащи към уязвими социални групи, намиращи се под особената закрила на държавата**.

Първо, това е психично болната дъщеря на осъдената, страдаща от параноидна шизофрения, с висока степен на инвалидност и влошаване на състоянието. Болната е ограничено запретена и поставена под надзора на осъдената, като не може самостоятелно да се грижи нито за себе си, нито за своя малолетен син. Липсват възможности за нейното настаняване под чужди грижи или в институция за периода на престоя на майка ѝ в затвора. Ограниченото запрещение не допуска принудителното ѝ настаняване. Състоянието е необратимо и пожизнено. Според социалните служби за лицата с тази диагноза най-благоприятно е семейството да осигурява възможно най-безопасна и емоционално топла семейна атмосфера, с каквато болната разполага. Тези обстоятелства, свързани с невъзможността за осигуряване на алтернативни грижи за болната в периода на изтърпяване на наказанието, са установени от молещата прокуратура след влизане на присъдата в сила.

Второ, това е малолетният внук на осъдената, който е поставен със съдебно решение под нейните родителски грижи. Детето е изоставено от баща си след раждането си. То не може да бъде настанено извън семейството или в институция за периода на престоя на осъдената в затвора и липсва възрастен, който да може да полага грижи за него. Социалните служби съобщават, че бабата задоволява всички нужди на детето, организира времето и режима му по начин, който е подходящ за неговата възраст, а също така се грижи за доброто му здравословно състояние. Осъдената е успяла да създаде нормални условия за неговото културно, интелектуално и емоционално развитие на фона на сложната семейна среда. Детето е здраво, учи се и посещава курсове, платени от нея. Това разрешение е резултат от личните усилия на осъдената, която по своя инициатива е потърсила социални услуги, в резултат на които рискът детето да загуби семейната си среда е преодолян. Очевидно за неговия най-добър интерес по смисъла на чл. 40 от Конвенцията за правата на детето е необходимо грижата на осъдената да продължи. Невъзможността за осигуряване на алтернативни грижи за детето в периода на изтърпяване на наказанието е установена от молещата прокуратура също след осъждането.

Видно от специфичните потребности на тези две лица, грижите, които получават от осъдената, за тях са необходими за оцеляването им. Раздялата с осъдената би довела до изключително неблагоприятно въздействие върху психиката на детето поради силната привързаност към баба си. Освен това осъдената полага грижи и за своята сестра, също боледуваща от параноидна шизофрения, макар грижите за нея да не са ѝ възложени от държавата.

Предвид описаното положение, в което не се очаква подобрение, не е възможно наказанията да бъдат приведени в изпълнение и следва да бъде прилаган институтът на отлагане на изпълнението до изтичане на абсолютната давност за двете наказания. Предвид необходимостта да изтече първо давността за едното и след това тази за другото, общо двата давностни срока са 6 години, от които е изтекла около 1,5 година. Този срок далеч надхвърля разумния срок за поддържане на описаното положение, в което периодично ще се налага и на осъдената, и на изпълняващата прокуратура да преминават през процедури по отлагане с предизвестен изход. Това би представлявало напълно излишно житейско натоварване

за осъдената предвид непроменимостта на основанията за отлагане и именно това има предвид молещата прокуратура, когато счита, че отлагането на изпълнението не е решение на случая.

Липсват обществени и правни основания осъдената и членовете на нейното семейство да бъдат държани в описаното положение, което е житейски и правно нетърпимо. Самоцелното поддържане на заплахата от привеждане на наказанието в изпълнение не е в състояние да породи никакъв възпитателен ефект в този случай, за разлика от други случаи. То има характер на **излишно жестоко отнасяне, породено от формално изпълнение на законови правила, чието предназначение и разумно приложение касае друга категория извършители**.

Предвид установените изключителни обстоятелства и с оглед ниската опасност на осъдената тя следва да бъде помилвана изцяло с двете ѝ наложени наказания.

Настоящият случай е **първият и единствен в известната история на помилването в България, в който молител е орган на държавното обвинение**."

Осъдената е помилвана изцяло с двете наказания с **Указ № 41/15.06.2017 г.**

3**.** Осъденият е 41-годишен, безработен, осъден да изтърпи едно общо наказание в размер на 1 година и 4 месеца лишаване от свобода за кражба, извършена при условията на опасен рецидив (чл.196, ал.1 от НК) и за грабеж, извършен в съучастие при условията на опасен рецидив, като отнетото е в особено големи размери (чл.199, ал.2 от НК). По случая са постъпили четири молби лично от осъдения, като към тях са приложени и различни медицински документи.

Следват мотивите на Комисията по помилването

„ С оглед на размера на така определеното наказание лишаване от свобода., съчетано с изключително влошеното здравословно състояние на молителя, което предполага една целенасочена, ежедневна и интензивна грижа, местата за лишаване от свобода са в обективна невъзможност да предоставят на осъденото лице необходимата медицинска грижа. Ведно с хроничния характер на заболяванията, които изискват специализирана и обстойна намеса, самият остатък от наказанието в размер на 1 месец е пренебрежително малък. На фона на здравословното състояние и факта, че докато бъде въведен и адаптиран в пенитенциарната система, осъденият ще трябва да бъде освободен поради изтърпяване на наказанието, влизането му в затвора изглежда безпредметно и нецелесъобразно, дори невъзможно. **Целите на наказанието, визирани в чл. 36 от НК, ще се окажат бланкетни, но без реален резултат върху осъденото лице**.

Ако наказанието бъде приведено в изпълнение оставащия период от 1 месец, корекционният процес ще се окаже времево и планово ограничен, а оттам и безпредметен. Поправянето на лицето изисква задълбочен анализ, изготвяне на план и стратегии за справяне с дефицитните зони. Едва ли за един толкова кратък период, пенитенциарната система ще окаже ефективно и благоприятно въздействие върху психиката и личността на молителя, тъй като ще бъде само формално щрихирана.

От данните в медицинската документация на лицето е ясно, че **заболяванията му са от такъв характер, че не се очаква възстановяване и възможност за самостоятелен и независим начин на живот. Осъденият има доказана нужда от чужда помощ за задоволяване на ежедневни потребности, които в затвора няма как да бъдат осигурени по приемлив начин.** Правото на здравни грижи се контрира с правото на държавата да подведе под наказателна отговорност извършителя на деянието, да приложи репресивни мерки, които да го поправят и да въздействат положително върху личностовия му ресурс.

От чисто хуманни съображения е редно да се отчете индивидуалното в случая – тежкото здравословно състояние на молителя, което ще бъде застрашено в условията на

затвора. Държавата ще се окаже неспособна да въздейства ефективно върху осъденото лице и само де юре, но не и де факто, ще съумее да изпълни целите на наказанието. А когато наказанието се окаже самоцел без реална прогноза за реформация на осъдения, то тогава и неговото налагане се изражда и се превръща в контрапункт на идеята за правова, социална и демократична общност, търсеща баланса между отделния индивид и обществото.

Другото обстоятелство, което е важно с оглед своите последици - неколкократните прокурорски отлагания на наказанието, затвърждават извода за невъзможност на молителят да започне ефективно да търпи наказанието си. Остава му все пак хипотезата да продължава да иска отлагане на наказанието, тъй като няма и законово определен максимум на броя отлагания, и така да изчака изтичане на абсолютната давност за извършените престъпления.

Осъденият е помилван с остатъка от 1 месец от наложеното наказание с **Указ №104/09.11.2017 г.**

4. Осъденият е 60-годишен, на който е наложено наказание в размер на 3 месеца лишаване от свобода за неизпълнение на заповед за незабавна защита, с която се задължава да се въздържа от домашно насилие върху съпругата си (чл.296, ал.1 от НК). Молбата е подадена от съпругата на лишения от свобода, като основен мотив е посочено тежкото здравословно състояние на лицето.

Следват мотивите на Комисията по помилването

„Въпреки няколкото предходни осъждания на молителя, той не е криминализирана личност. Осъденият притежава образование и професионални умения, чрез които се издържа. Криминалните му прояви са обусловени най-вече от злоупотребата с алкохол, която повлиява изключително негативно на поведението му и е основаната причина за характеровите му особености и агресивно общуване.

В затвора корекционната работа с осъдения е давала добри резултати, като отчетеният риск от рецидив е в ниските стойности. Явно в контролирана среда, при ограничаване на употребата на алкохол, лицето има безпроблемно и дори добро поведение. Към настоящия момент рискът от вреди е сведен до минимум, поради физическата негодност на осъдения, свързана дори със свободното му придвижване.

Здравословното състояние на молителя е тежко, като на практика той не е способен да се обслужва и придвижва самостоятелно. То не е било такова при превеждане в изпълнение на наказанието. Осъденият е изтърпял първото условно наказание като след това състоянието му рязко се влошава - получава инсулт на територията на затворническото общежитие, което е причина за пълното обездвижване и невъзможността за самостоятелно обслужване и остава непроменено повече от една година. Заключението на експертната комисия е за необратимост на състоянието — пожизнено. Състоянието на молителя е несъвместимо с условията на затвора, **поради което наказанието се отлага повече една година, като на практика няма да бъде преведено в изпълнение до изтичане на абсолютната давност от 3 години.** Приложените медицински документи удостоверяват състоянието на осъдения, като са потвърдени и от лекарите към специализираната болница към затвора-София, както и от периодичното подновяване на прекъсването от страна па Прокуратурата.

Заповедта за въздържане от домашно насилие е с отпаднало действие, тъй като е издадена в полза на лице, което с поведението си показва, че повече не се нуждае от нея. Поради това охраняването на изпълнението на тази заповед със средствата на наказателна репресия е безпредметно и вече не обслужва публичния интерес от защита от домашно насилие на пострадало или застрашено лице. Осъденият няма физическата възможност да поднови

насилието, като в момента се намира под доброволните лични грижи единствено на съпругата си.

Поради горепосоченото здравословно състояние, ниските нива на обществена опасност и физическата невъзможност за рецидив, в която е изпаднал осъденият, малкият размер на остатъка от наказанието /два месеца/, както и поради факта, че молителката е възпрепятствана да осигури квалифицирани грижи за здравето на съпруга си чрез настаняването му в дом с целодневно медицинско наблюдение, тъй като статутът му на лишен от свобода не позволява такъв тип, самоцелното поддържане на изпълняемостта на наказанието е нецелесъобразно и представляват нетърпимо житейско положение за срока на давността, който предвид тежестта на състоянието е прекомерен.

Осъдения е помилван с остатъка от наложеното наказание с **Указ № 105/09.11.2017 г.**

5. Осъденият е на 43-годишна възраст, със средно образование, по професия строителен техник. Наложено му е едно общо наказание в размер на 4 години лишаване от свобода за шест на брой престъпления. В периода 1997 г. – 2003 г. е осъден шест пъти за измами (чл.209, чл.210 и чл.211 от НК). Молбата е подадена лично от лишения от свобода.

Следват мотивите на Комисията по помилването

„Молителят е личност със затвърдени криминални нагласи, засягащи правото на собственост. Моделът на поведение е изграден, а предходно налаганата наказателна репресия не е успяла да повлияе на молителя. В случая обаче, избягването на репресията не се дължи на недобросъвестно и неправомерно поведение от страна на осъдения.

Здравословно състояние на молителя е тежко, като на практика той не е способен да се обслужва и придвижва самостоятелно. Състоянието му е необратимо и се влошава през последната една година. От направения анализ на случая се установи абсолютно несъвместимост на физическото състояние на осъдения с условията в пенетенциарното заведение, поради тази причина изпълнението на наказанието се отлага повече от 6 години, като на практика то никога няма да бъде приведено в изпълнение.

Алтернативата, която е възможна е да се чака изтичане на давността, но това правно положение е отдалечено във времето. В последните 6 години молителят е длъжен да доказва през 6 месеца необратимостта и тежестта на здравословното си състояние, което в конкретния случай е свързано с физически неудобства и затруднения, както за самия него така и за близките му, които са ангажирани с грижите за неговото състояние.

Поради горепосоченото здравословно състояние, ниските нива на обществена опасност, както и ниския рецидивен риск, който е измерен още през 2011 г., както и поради факта, че престъпленията са извършени в доста отдалечен период от време – последното през 2003 г., молителят е предложен за помилване с остатъка от наложеното наказание.

Пребиваването на такова лице в МЛС придобива самоцелен и възмезден характер, което е в рязко противоречие с целите на наказанието и с принципите на хуманността. Изтърпяването на наказанието не следва да се превръща в изтезание, унижаващо човешкото достойнство, чиято цел е непостижима и невъзможна.“

Осъденият е помилван с остатъка от наложеното наказание с **Указ № 106/09.11.2017 г.**

6. Осъдената е 60-годишна, пенсионер по болест, със средно-техническо образование. Наложено ѝ е едно общо наказание в размер на 5 години лишаване от свобода и 8 години лишаване от право да заема длъжност касиер и счетоводител и за право да упражнява отчетническа дейност. Престъпленията са извършени в различен времеви интервал, като първото от тях е в периода юли 1997 г. – юни 1998 г. и е квалифицирано по чл.203 от НК –

длъжностно присвояване в особено големи размери. Следващото престъпление е извършено в условията на продължавано престъпление от август 2011 г. до май 2012 г. и засяга правото на собственост като с четири деяния е осъществен състава на чл.209, ал.1 от НК – с цел да набави за себе си имотна облага причинява вреда в размер на 965 лв. Третото престъпление е квалифицирано по чл.212, ал.1 от НК като документна измама, като в периода 16.11.2011 г. – 10.01.2012 г. чрез използването на неистински документи е получила парична сума в размер на 373 лв.

Следват мотивите на Комисията по помилването.

Извършените от молителката престъпни деяния са тежки и демонстрират незачитане на морални и ценностни граници. Като цяло престъпната дейност е насочена към злоупотреба със служебното положение. Молителката има не само криминални прояви в миналото, но и цялостен затвърден криминален начин на живот и поведение. **Поради влошеното й здравословно състояние, категорично на този етап не може да се изпълни плана на присъдата и да се постигнат целите на наказанието,** както по отношение на специалната, така и на генералната превенция, доколкото възможността на молителката да извърши ново престъпление е сведена до абсолютен минимум.

Още към момента на извършване на престъплението, за което е осъдена да търпи наказание лишаване от свобода, молителката е страдала от злокачественото заболяване. Към днешна дата обаче здравословното й състояние търпи значително влошаване, като в Комисията по помилване за първи път от началото на мандата е получена молба за помилване от Медицинска комисия по чл.138 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража. В **становището й е отбелязано, че осъдената е в краен етап от болестта и не може да пребивава в затвора и поради това е необходимо постоянно и многократно да се удължава прекъсването на изпълнението на наказанието от прокуратурата.** Теоретично това удължаване се прави до оздравяване на лицето и възникване на възможност то да се върне в затвора за изтърпяване на останалата част от наказанието лишаване от свобода, но на практика в конкретния случай това е неприложимо, поради необратимия характер на заболяванията.

В заключение - помилването има безусловен, индивидуален и облекчаващ наказателната репресия, в изключителни случаи, ефект. В конкретния случай наказанието и репресията са придобили самоцелен характер и с оглед на същността на института на помилването, и с цел спазване баланса на основните права на гражданите, заложени в Конституцията, за справедливост, хуманност, състрадание и милосърдие, осъдената е помилвана с Указ №1/16.01.2018 г. с остатъка от наложеното наказание лишаване от свобода в размер на 2 г. и 11 м.

7. Молителят е на 33-годишна възраст с основно образование, по професия охранител. Наложено му е наказание 5 г. лишаване от свобода за престъпление по чл. 196, ал. 1, т.2 НК. Подадени са четири молби за помилване - първата лично от осъдения, втората от майката на лицето, третата и четвъртата молба са подадени от адвоката му и от омбудсмана на Република България.

Мотиви

Осъденият е в тежко здравословно състояние, с потвърдена диагноза за злокачествено образование с голям размер. Лицето се намира в болница към затвора с неблагоприятна прогноза за развитието на заболяването. По тази причина дейностите по плана на присъдата не могат да бъдат изпълнени, както и тези по преосмисляне на поведението и превъзпитание, а изтърпяването на наказанието е безпредметно и безцелно от гледна точка на постигане на целите на закона. Последното лечение на осъдения не е дало положителен резултат и той не

може самостоятелно да се придвижва и обслужва, което практически изключва възможността за последваща криминална дейност и укриване от правосъдието. Налице са изключителни обстоятелства, които мотивират прилагане на института на помилването.

С оглед **необратимото влошаване на здравословното състояние**, спрямо молителя следва да се прояви хуманност и да му се позволи да изживее края на дните си без заплахата от държавна репресия и при полагане на специфични палиативни грижи от страна на семейството и медицински лица, от които той се нуждае. Необратимото тежко здравословно състояние категорично е предпоставка за прилагане на института на помилването, който има безусловен, индивидуален и облекчаващ наказателната репресия в изключителни случаи ефект. **Застрашено е упражняването на основни лични права и свободи**, които въпреки факта на извършеното в миналото престъпление, следва да бъдат гарантирани и спазени от Конституцията и други закони. Проявявайки **хуманност, състрадание и милосърдие** осъдения е помилван с остатъка от наложеното наказание лишаване от свобода.

Осъденият е помилван с остатъка от наложеното наказание лишаване от свобода с **Указ № 68/23.05.2018г.**

---

8. Молителят е на 42-годишна възраст, със средно-специално образование, по професия икономист. Наложено му е наказание доживотен затвор без право на замяна по чл. 199, ал. 2 от НК. Подадени са три молби за помилване, първата лично от осъдения, а следващите - от адвокат.

Мотиви

Извършен е анализ на получената писмена и устна информация за продължителен период от време. Събрани са множество допълнителни данни за молителя, от които се прави категоричен извод за протичащ положителен, устойчив и бързо прогресиращ корекционен процес. Изводи за това са направени и след събеседвания с психолог и социален работник в затвора, които са отчели положителната промяна на молителя както от субективна страна, така и от обективна страна, т.е той не просто е декларира желание за промяна, но и поведенчески е полага непрекъснати усилия, за да я постигне. Рискът от рецидив е изключително нисък, намален близо наполовина само за 9 години (от 31 на 16 т.). Осъденият напълно е приел вината за извършеното, и е осъзнал вредите, а действията му през последните години са изцяло насочени към изплащането на присъдените граждански искове и поправяне на вредите. Наличието на 34 награди в затвора е показател за реални и съществени поправителни постижения. В затвора той е участва в множество общозатворнически мероприятия в областта на културните дейности, води различни курсове и социално-възпитателни начинания, с които допринася за поправителната работа с други осъдени, като тази инициативност го определя като позитивен лидер в общността. Молителят е изградил трудови навици и изцяло е съхранил отношенията си със своите близки. Независимо, че не са налице механизми за намаляване размера на изтърпяваното наказание, осъденият е полагал системно доброволен труд – грижил се е за болните в медицинския център към затвора и отзивите за работата му са положителни. Тези факти доказват прогресиращо, необратимо и по същество завършило поправяне. Благодарение на личните корекционни усилия на молителя той е постигнал трайна личностна и поведенческа промяна, която прави продължаващото изтърпяване на най-тежкото наказание спрямо него прекомерно и нецелесъобразно в нарушение на принципа за пропорционалност по чл.35 от НК. Наложеното наказание вече не е адекватно на обществената опасност на осъдения, която е преодоляна и следва да му се даде възможност да опровергае преценката за непоправимост на личността и необходимостта от изолация до края на живота, както и да се

поощрят усилията му да запази линията на поведение, която е следвал през последните 18 години.

В конкретния случай, помилването е единственият способ за облекчаване на най-тежкото наказание. То следва да бъде заменено с такова по вид, което да съответства на дефицитите на осъдения и потребностите му от поправяне. Подобен акт не представлява прошка за извършеното, **а признание за осъществената от осъдения положителна промяна след осъждането, който ще има поощрително въздействие и върху другите осъдени на тежки наказания.** Макар фактическото положение на молителя да не се променя, дава му се шанс след изпълнение на изискванията на закона, на по-късен етап по съдебен ред, окончателно да бъде решен въпроса за наказанието му.

Молителят е помилван чрез замяна на наказанието от „доживотен затвор без право на замяна“ с лишаване от свобода за срок от 30 години с **Указ № 90/26.06.2018г.**

9. Молителят е 26-годишен български гражданин, без професия, пенсионер по болест, осъден да изтърпи общо наказание от 10 месеца лишаване от свобода за две извършени престъпления – управление на МПС след употреба на наркотични вещества (чл. 343б, ал. 3 и чл. 343г от НК) и управление на МПС без свидетелство за управление в едногодишен срок от наказанието, наложено по административен ред (чл. 343в, ал. 2 от НК). Изтърпени са два месеца от срока на наказанието.

Молбата е първа по ред, подадена лично, в която основният мотив на искането за помилване е тежкото здравословно състояние на молителя.

От пет години молителят страда от тежко онкологично заболяване, от две години провежда полихимиотерапия, поради което е ползвал девет пъти прекъсване на изпълнението на наказанието. Представена е пълна и достоверна медицинска документация.

Влошеното здравословно състояние на молителя е пречка молителят да изтърпи ефективно наказанието, както и за изпълнение плана на присъдата и за постигане целите на наказанието по отношение на индивидуалната превенция.

Изтърпяване на остатъка от наказанието в размер на 9 месеца е несъвместимо с необходимостта от провеждане на редовно лечение, което не може да бъде осъществено в условията на затвора.

Предвид на влошеното здравословно състояние и оценения риск от вреди, който е в ниски стойности, молителят е помилван изцяло с остатъка от неизтърпяната част от наложеното наказание в размер на 9 месеца лишаване от свобода с **Указ № 161/08.11.2018 г.**

10. Осъденият е 40-годишен български гражданин, с висше образование, по професия шофьор, осъден на 6 години лишаване от свобода за причиняване на средна телесна повреда. Фактически е изтърпял 6 месеца от наложеното наказание. Молбата е подадена от съпругата на лишения от свобода и като основен мотив е посочена необходимостта от полагане на грижи за семейството.

Престъплението е ситуативно, възникнало в следствие на междуличностен спор. Преди извършване на престъплението осъденият се е опитал да го предотврати, като се е обадил на полицейските органи, за да поиска помощ, каквато не е получил. Този факт, чистото му съдебно минало, добрите характеристични данни, както и справките от мястото за лишаване от свобода показват, че молителят не е склонен да прояви импулсивност, раздразнителност и агресия. В мястото за лишаване от свобода има добро поведение, работи, няма извършени дисциплинарни нарушения и наложени наказания. Оценката на риска от рецидив е много ниска - 13 т., при минимална стойност, установена от системата за оценка на риска от 12 т. Молителят е с чисто

съдебно минало. От изложеното може да се направи извод, че не е налице риск от рецидив и молителят не би извършил отново престъпление.

Преди началото на съдебното производство молителят е превел по сметка на съда сумата от 30 000 лв., като обезщетение за причинените вреди. Наказанието е наложено от чуждестранен съд и присъдата е приспособена от български съд, от която е видно, че деянието съответства на престъплението по чл.129 НК – причиняване на средна телесна повреда. Наложеното от чуждестранния съд наказание е минималното, предвидено съгласно действащата там нормативна уредба, но съответства на максималното наказание, предвиденото от българското законодателство за извършеното престъпление.

Поставя се въпросът за справедливостта на наказанието, за което единият съд налага минимума на предвиденото наказание, а българския съд – максимума. Липсва нормативна уредба, която да даде възможност за коригиране размера на наказанието, тъй като такова съществува в националното ни законодателство. Единственият начин за проява на състрадание и милосърдие е използването на извънреден способ, какъвто е помилването, чрез който да се прояви хуманност и справедливост в конкретния случай.

Осъденият е помилван с три години от остатъка на наложеното наказание „лишаване от свобода“ с **Указ №169/29.11.2018 г.**

11. Молителят е 41-годишен български гражданин със средно образование, осъден през 2002 г. по чл. 354а,ал. 3, т. 1 от НК на 3 год. лишаване от свобода за това, че в съучастие с друго лице е държал в притежание високорисково наркотично вещество. Изтърпяването на наказанието е отложено по реда на чл. 66 НК. През 2004 г., в изпитателния срок е извършил аналогично деяние, за което през 2006 г. е образувано наказателно производство, което е приключило с присъда през 2015 г. и на молителя е наложено наказание 6 м. лишаване от свобода. Постановено е и изтърпяване на наказанието от три години за деянието, осъществено през 2001 г. Не е започнало фактическото изтърпяване на наказанието, тъй като молителят през 2008 г. емигрира в Англия за да се откъсне от средата и лошите навици и да започне нов живот. Там работи и сключва брак, от който през 2014 г. е родено дете, което е диагностицирано с тежко изоставане в умственото развитие и признаци на аутизъм.

Българският съд е поискал от съда в Англия, на територията, на който е местожителството на осъдения да предаде осъдения на българските власти за изтърпяване на определените му наказания. Първата инстанция е уважила искането, но по - горе стоящият съд е отменил решението и е постановил отказ от екстрадиция.

Основанието съдът да откаже екстрадиция е изцяло състоянието на детето, установено от идентичните мнения на двата експертни екипа – посоченият от прокуратурата като представител на искащата предаването страна и посоченият от молителя. И двата изтъкват, че отсъствието на бащата би довело до отказ от страна на детето да извършва основни за живота дейности, което може да доведе неговата смърт. Отсъствието на бащата би повлияло и на психическото състояние на майката, което ще рефлектира отново върху детето. Решението на съда е обусловено и от това, че разноските за нуждите на детето и особено за специфичните методи на лечение са непосилни за самотен родител.

На основата на събраните факти и вземайки предвид относимата практика на ЕСПЧ, според която при дела за екстрадиция съдът трябва да изследва внимателно начина, по който това би се отразило на семейния живот, английският съд е приел, че в конкретния случай неблагоприятните последици за детето имат изключителен характер.

Обществения интерес от наказателна репресия под формата на екстрадиция и лишаване от свобода на бащата в случая е надмогнат от изключителните неблагоприятни последици за здравето и живота на болното дете.

Освен изцяло възприетите доводи на английския съд за изключителни семейни обстоятелства, подкрепени с писмени доказателства, допълнителни съображения за помилването са и обстоятелствата, че деянията са извършени преди повече от 15 години, като са били необходими 11 години на българския съд за произнасяне по казуса и се иска изтърпяване на наказание, наложено преди 13 години, както и продължителния период на пребиваване в чужда държава при спазване на законосъобразно поведение и работа.

Осъденият е помилвана изцяло с двете наказания лишаване от свобода с **Указ № 1/09.01.2019 г.**

12. Осъденият е 53-годишен български гражданин. През 1998 г. и 2000 г. е осъден за две престъпления – условно на 1 година лишаване от свобода за кражба и кражба в съучастие и вещно укривателство. Окончателната присъда влиза в сила през 2014 г. като са определени за изпълнение две наказания от 1 г. лишаване от свобода и 4 м. лишаване от свобода. От 2009 г. молителят легално пребивава на територията на страна членка от ЕС, където и работи като не са регистрирани последващи криминални прояви . Чуждите власти отказват екстрадицията на лицето с мотив, че задочното осъждане накърнява правото му на защита и евентуално възобновяване на производството (което е отказано от Върховния касационен съд) не е достатъчна гаранция. Освен това са отказано и изпълнението на съдебното решение, тъй като държавата е подписала с резерви Конвенцията за международно признаване на присъди и не привежда в действие задочно постановени съдебни актове.

Помилван изцяло с двете наложен наказания лишаване от свобода с **Указ №176/19.11.2019 г.**

13. Помилваното лице е на 79-годишна възраст без предишни осъждания и изтърпява наказание лишаване от свобода 8 години за престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 6 , пр. 4 от НК. Молбата е подадена от внучката на лицето. В случая престъплението е ситуативно, извършено в следствие на междуличностен спор. Пострадалият е имал от алкохолна зависимост и психични проблеми. Дълги години е упражнявал системен тормоз над осъдения, включително унижения и нанасяне на побои на публични места, независимо, че последният го е подпомагал по различни начини, включително и финансово. Осъденият е с нисък риск от рецидив – 12 т., има добро поведение в затвора, изградени дългогодишни трудови навици, няма криминално поведение и девиантни нагласи.

Осъденият е помилван с 2 години от остатъка на наложеното наказание „лишаване от свобода“ с **Указ № 34 от 10 март 2020 г**.

14. Молителят е 76-годишен български гражданин с висше образование, осъден по чл. 123, ал. 1, пр. 2 НК във връзка с чл. 54 НК, за това, че упражнявайки правно регламентирана дейност, представляваща източник на повишена опасност и притежавайки необходимата правоспособност, поради немарливо изпълнение на дейността е причинил смърт. Осъден е на една година лишаване от свобода условно, с тригодишен изпитателен срок и лишаване от право да упражнява дейността за срок от три години.

Молителят е в много тежко здравословно състояние, подкрепено с необходимите документи.

Помилван е с остатъка от наказанието лишаване от право да упражнява дейността с **Указ № 218/17.12.2021 г.**

15. Молителят е 52-годишен български гражданин с основно образование, без професия, осъден за измами, извършени при условията на опасен рецидив и в особено големи размери, на две години лишаване от свобода. Неизтърпяната част от наказанието е 10 месеца. Молителят е в много тежко здравословно състояние, документирано от съответните медицински органи – аденокарцином на стомаха, претърпял е няколко операции и химиотерапия и има редица придружаващи заболявания. Претърпял е инсулт и е практически без слух. Освидетелстван е от ТЕЛК със 100% инвалидност. Вследствие многобройните и тежки заболявания изтърпяването на наказанието е прекъсвано многократно и за дълги периоди. Здравословното състояние очевидно е непреодолима пречка за провеждане на корекционен процес, а наказанието би било проява на нехуманно отношение към молителя.

Осъденият е помилван изцяло с остатъка от наложеното наказание лишаване от свобода с **Указ № 26/21.03.2022 г.**

16. Молителят е 33-годишен български гражданин с основно образование, осъден по чл. 194, ал. 1 НК - кражба, и 354а, ал. 3, т. 1 НК– без надлежно разрешително е държал високорискови наркотични вещества. Осъден е 10 месеца лишаване от свобода.

Молителят е в много тежко здравословно състояние с тежки и необратими увреждания, установено с необходимите документи.

Помилван е с остатъка от наказанието лишаване от свобода с **Указ № 49/18.04.2022 г.**

17. Молителят е 34-годишен български гражданин с основно образование, осъден по чл. 194, ал. 3 НК кражба – маловажен случай. Осъден е на пробация.

Молителят е в много тежко здравословно състояние, установено с необходимите документи.

Помилван е с остатъка от наказанието пробация с **Указ № 50/18.04.2022 г.**

18. Молителят е 50-годишен български гражданин с основно образование, осъден по чл. 343б НК – управление на лек автомобил след употреба на алкохол, чл. 216, ал. 1 НК - повреда на чужди движими и недвижими вещи и чл. 131, ал. 1, т. 12 НК – по хулигански подбуди причинил лека телесна повреда на друго лице. Наложеното наказание е 8 месеца лишаване от свобода.

Молителят е в много тежко здравословно състояние, установено с необходимите документи.

Помилван е с остатъка от наказанието пробация с **Указ № 51/18.04.2022 г.**

19 . Молителят е 53-годишен български гражданин с основно образование, осъден по чл. 199, ал. 2, т. 2 и 3 във вр. чл. 116, т. 4 НК – грабеж, придружен с убийство и по чл. 339, ал. 1 – придобиване и държане на огнестрелно оръжие без надлежно разрешително. Наложеното наказание е доживотен затвор без право на замяна.

През периода на изтърпяване на наказанието – повече от 20 години молителят преминава през сериозна трансформация в личностен и поведенчески аспект, което е видно от представените корекционни постижения и характеристични данни. Налице е трайна положителна промяна в поведението и нагласите му. Критичен е към извършеното деяние, проявява разкаяние, а поведението му е стабилно. Участва активно в изпълнение плана на присъдата, повишава квалификацията си, спазва режимните изисквания, вътрешния ред и

дисциплина, трайно е ангажиран с трудова дейност. Награждаван е многократно и са преодолени дефицитите в зоните на динамичните рискови фактори.

Помилван е със замяна на наказанието доживотен затвор без замяна с доживотен затвор с **Указ № 52/18.04.2022 г.**

20. Молителят е 65-годишен български гражданин със средно образование. Осъден е на 12 години лишаване от свобода за престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 6 – умишлено убийство. Неизтърпяната част от наказанието е 6 г. 9 м. Молителят е в много тежко здравословно състояние, документирано от съответните медицински органи – ларинготомия по повод карцином, трахеостома, канюла. Състояние след лъчетерапия. Има редица придружаващи заболявания. Има и тежка деменция и е агресивен. Изтърпяването на наказанието е прекъсвано многократно. Настанен е в Дом за лица с деменция. Тежкото здравословно състояние с недобра перспектива очевидно е непреодолима пречка за провеждане на корекционен процес, а наказанието би било проява на нехуманно отношение към молителя.

Осъденият е помилван изцяло с остатъка от наложеното наказание лишаване от свобода с **Указ № 116/21.09.2022 г.**

21. Молителят е 67-годишен български гражданин със средно образование. Осъден е общо на 3 години и 6 месеца лишаване от свобода за престъпления по чл. 210 и 211 от НК – измами в особено големи размери. Неизтърпяната част от наказанието е 2 г. 11 м. Молителят е в много тежко здравословно състояние, документирано от съответните медицински органи – исхемичен мозъчен инсулт в басейна на PCMA, сензомоторна афазия, десностранна хемипареза – тежка степен, увредено общо състояние, придвижва се трудно и не е в състояние да се обслужва сам. Прогнозата на лекарите е песимистична. Тежкото здравословно състояние с недобра перспектива очевидно е непреодолима пречка за провеждане на корекционен процес, а наказанието би било проява на нехуманно отношение към молителя.

Осъденият е помилван изцяло с остатъка от наложеното наказание лишаване от свобода с **Указ № 117/21.09.2022 г.**

22. Молителят е 51-годишен български гражданин. Същият следва да изтърпи едно общо наказание от 2 години лишаване от свобода за деяния по чл. 354а НК извършени преди 2000 г. по влезли в сила присъди от 2000 г., като междувременно не са предприемани действия за привеждането на тези присъди в изпълнение. От извършването на деянията и влизане на присъдите в сила са изминали повече от 20 години, без да е искано изпълнението им, което поставя под сериозен въпрос въобще смисъла на изтърпяване на такова наказание след такъв дълъг период на бездействие. Междувременно молителят и семейството му са се установили от над 5 години легално в чужбина, където съпрузите работят, а детето посещава училище и има сериозни спортни успехи. Интеграцията им там е успешна, а поведението – законосъобразно.

Осъденият е помилван изцяло за наложеното наказание лишаване от свобода с **Указ № 118/13.10.2022 г.**

23 .Молителят е 59-годишен български гражданин, осъден през 2019 г. за деяния, които е извършил през 1999-2000 г. от Апелативен съд в Солун. Деянията са квалифицирани по чл. 321, ал. 3, т. 1 НК – внос, трафик и продажба на наркотици в Гърция и е осъден на 15 г. лишаване от свобода, от които е изтърпял 5 години. През времето от извършване на деянията до постановяване на присъдата – почти 20 години – здравословното състояние на молителят се влошава много прогресивно. Становището на експертната лекарска комисия сочи изключително

тежки заболявания, включително и хронични насложили се такива, които крият риск за живота на молителя, изискват специализирано лечение и наблюдение, което не може да му бъде осигурено в болничните заведения на местата за лишаване от свобода. Същият е в прекъсване на изтърпяването на наказанието от две години.

Изтърпяването на наказанието е несъвместимо на практика с изключително тежкото здравословно състояние, представляващо опасност за живота на молителя и би било проява на нехуманно отношение.

Помилван е с остатъка от наказанието с **Указ № 119 от 5 декември 2022 г.**

24. Молителят е 87-годишен български гражданин със средно образование, осъден и изтърпява наказания за две престъпления - по чл. 115, ал. 1, вр. чл. 18 НК – направил опит да умъртви друго лице, като деянието е останало недовършено по независещи от дееца причини и по чл. 195, ал. 1 т. 10 НК – отнемане на чужди движими вещи – пистолет и боеприпаси. Наказанието по първата присъда е 3 г. лишаване от свобода, а по втората – 3 месеца лишаване от свобода.

Молителят е в напреднала възраст и неосъждан. Страда от хронични дегенеративни заболявания, които са с необратим характер и са засегнали гръбначния стълб, тазобедрените и коленни стави и на практика той е обездвижен. Поведението му в затвора е добро, а рискът от рецидив е с много ниски стойности. Излежал е повече от половината от първата присъда и поведението му е много добро.

Помилван е с остатъка от наказанието по първата присъда с **Указ № 120 от 5 декември 2022 г.**

25. Молителят е 51-годишен български гражданин, с висше образование, земеделски стопанин, женен с деца. Осъден е и изтърпява наказание от 1 г. лишаване от свобода, отложено по чл. 66 НК за срок от три години и 2 години от право да управлява МПС за престъпление по чл. 343а, ал. 1, б. „б“ НК – причиняване на смърт по непредпазливост при управление на МПС, след което е оказал всичко, зависещо от него за оказване помощ на пострадалия.

Молителят е неосъждан до извършването на деянието. Самото то е при висока степен на съпричиняване на резултата от пострадалия. Молителят упражнява разнообразна селскостопанска дейност, осигуряваща финансово семейството му и работещите в стопанството и липсата на мобилност се отразява отрицателно на упражняването на дейността.

Изтърпяна е половината от наложеното допълнително наказание. Помилван е с остатъка с **Указ № 121 от 5 декември 2022 г.**

26. Молителят е 35-годишен български гражданин със средно образование, осъден по чл. 343б и 345 от НК. Осъден е общо на 1 г. 6 м.

Молителят е в изключително тежко здравословно състояние, установено с необходимите документи.

Помилван е с остатъка от наказанието с **Указ № 82/24.07.2023 г.**

27. Молителят е 52-годишен български гражданин, осъден на лишаване от свобода за срок от четири месеца на основание чл. 343б, ал. 1, във вр. с чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК. На основание чл. 343г, във вр. с чл. 343б, ал. 1, във вр. с чл. 37, ал. т. 7 от НК му е наложено наказание „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от една година и осем месеца. Изтърпяването на наказанието е прекъснато по реда на чл. 447, т. 3 от НПК. Към съставяне на

предложението за помилване, осъденото лице е изтърпяло ефективно 27 дни и има остатък 3 месеца и три дни от наложеното наказание.

Молителят е с тежка и необратима диагноза и влошаващо се здравословно състояние, подкрепено с необходимата документация. С оглед прогресивно влошаващото се здравословно състояние на молителя, е направено предложение за помилване с остатъка от наложеното му наказание.

Помилван изцяло с остатъка от наложеното наказание лишаване от свобода с **Указ № 129/15.12.2023** г.

28. Молителят е 52-годишен български гражданин със средно образование, осъден по чл. 343а, ал. 1, 321, ал. 3 и 354а, ал. 2 на 4 г. 4 м. лишаване от свобода. Молителят е в изключително тежко здравословно състояние, установено с необходимите документи.

Помилван е по здравословни причини с **Указ 1/6 февруари 2025 г.**

29. Молителката е 51–годишна българска гражданка с висше образование, осъдена по чл. 302, ал. 1, т. 1 и 4 от НК на 6 г. лишаване от свобода.

По хуманни причини е помилвана с остатъка от наказанието с **Указ 158/28 юли 2025 г.**

30. Молителката е 40–годишна българска гражданка, омъжена, живееща със семейството и трите си малолетни деца в РСърбия, с висше образование, с чисто съдебно минало, осъдена по чл. 278д от НК на 6 м. пробация.

Корекционно-възпитателния процес протича успешно и целите на наказанието по чл. 36 НК са в значителна степен постигнати. Работата й е съобразена с образованието и професионалната й квалификация и е показател за отговорното й поведение и устойчивия положителен модел на социална реализация. Съгласно съществуващата правна рамка наказанието й не може да се изпълнява в страната, където живее и работи. Периодичното завръщане в България за изпълнение на пробационните мерки създава сериозни затруднения и риск по отношение грижите за трите малолетни деца, чийто баща работи в корабоплаването.

По хуманни причини е помилвана с **Указ 105/12 март 2026 г**. с остатъка от наказанието.

II. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОМИЛВАНЕ, КОИТО НЕ СА БИЛИ УВАЖЕНИ

1. Молител е 45-годишен гражданин, осъден на 5 години лишаване от свобода за три кражби, извършени през 1999-2000 г. Те не са тежки и от тях няма невъзстановени имотни вреди. Наказанието за трите е наложено едва през 2011 г. и приведено в изпълнение едва през 2015 г., след като молителят доброволно се предал на властите. Междувременно живял в чужбина, без да допуска никакви нарушения, и създал семейство с малолетно дете, комуто предстои да тръгне на училище. Към момента на разглеждане на молбата е изтърпял близо 2 години и 1 месец. Затворът дава отлична лична и трудова характеристика на осъдения, който изтърпява наказанието си при облекчен режим. Налице са доказателства за настъпило преосмисляне и разграничаване от извършените престъпления, както и развити стратегии за законосъобразно справяне, вкл. трудови навици и променена лична етика.

За да предложи молителя за помилване с остатъка от наказанието, Комисията се позовала на завършил корекционен процес, обезсмислящ продължаване на репресията, и семейните задължения на молителя. Рискът от рецидив е минимизиран. Поправянето, което в голяма степен е протекло на свобода през дългия период преди изпълнение на наказанието и в хода на

задочен наказателен процес, е приключило и през годините е утвърден изцяло законосъобразен начин на живот. В същото време за молителя не са настъпили формалните предпоставки да търси условно предсрочно освобождаване. В момента се търпи репресия, силно закъсняла спрямо времето на извършване на престъпленията, и без ясна законова цел, като липсват редовни правни средства за нейното облекчаване.

Молителят поддържа силни връзки със семейството си, което подкрепя усилията му за ресоциализация, вкл. решението му да се предаде, за да изтърпи наказанието си, вместо да изчака изтичането на давността. Според Комисията обществото няма нужда да държи в изолация гражданин, който не е опасен за него. Според нея възстановяването на родителската връзка на молителя с детето следва да се предпочете пред задължението на молителя да изтърпи докрай наказанието.